

DE VROUW IN URUGUAY

Vertaling: Uruguay Werkgroep Amsterdam
Postbus 4651 Amsterdam
Uitgave: Uruguay Kommittee Enschede
Postbus 590 Enschede

POLITIEKE, SOCIALE, ECONOMISCHE EN CULTURELE OMSTANDIGHEDEN VAN DE VROUW IN
URUGUAY.

I) DE FASCISTISCHE STAAT, ASPECTEN VAN DE ONDERDRUKKING	1
1) Politieke rechter	1
2) Justitie	2
3) Nieuwe maatregelen tegen verdedigers van politieke gevangenen	2
4) De gedetineerden en de mensenrechten	3
5) Nieuwe slachtoffers van de onderdrukking	4
6) Het gezin van de politieke gevangenen	5
II) SOCIALE EN ECONOMISCHE OMSTANDIGHEDEN	7
1) De werkende vrouw. Haar betekenis voor de economie van het land	8
2) Deelname aan het vakbondswerk	9
3) De rechten van de arbeider	10
a) Geldende normen	10
b) Reikende omstandigheden onder de dictatuur	11
III) CULTUUR EN ONDERWIJS	12
1) De vrouw in cultuur en onderwijs	12
2) Het fascisme en de culturele aangelegenheden	13
3) Fascistische reorganisatie van het onderwijs	13
4) Onderdrukking in het onderwijs	14
5) Vernietiging van de vrijheid van meningsuiting	15
IV) DE NIEUWE NATIONALE BEWUSTWORDING	16
V) INTERNATIONALE SOLIDARITEIT	18
VI) MEEST DRINGENDE TAKEN	19
<u>ELFVOEGSEL INZAKE DE ECONOMISCHE ASPECTEN</u>	21
<u>FIASCO VAN HET ECONOMISCHE BELEID VAN DE DICTATOUR</u>	21
I) HANDELSBALANS	21
II) HERVERDELING VAN INKOMENS	21
III) LEVENSSANDAARD	21
IV) LOONBELEID	22
SAMENVATTING	22

1) DE FASCISTISCHE STAAT, ASPECTEN VAN DE ONDERDRUKKING.

Uruguay heeft te lijden onder één van de meest wrede fascistische dictaturen van Latijns-Amerika. Een dictatuur opgelegd door de financiële oligarchie; steunende op de gewapende macht en voortspuitend uit de tegenwerking van het Amerikaanse imperialisme, welke gericht is tegen de door laatst genoemde gevolgde algemene strategie in zijn strijd tegen de bevrijdende vooruitgang van de volkeren van Latijns-Amerika, tegen de vrede en internationale ontspanning. Met de staatsgreep (van 1975) begint in Uruguay het wreedste tijdperk van zijn gehele geschiedenis. De fascistten, gesteund door het imperialisme, hebben het fascistisch-worden van de staat op alle niveaus bevorderd en hem omgevormd tot het verschrikkelijkste onderdrukingswerktuig gericht tegen het proletariaat, diens verschillende organisaties, de politieke partijen, de kerk, de beschaving en het onderwijs. Ondanks zijn zwakte tracht het régime steviger te worden en het blijft overeind.

1) Politieke rechten.

Uruguay was gedurende tientallen jaren een typisch land van zeer ingewortelde gedegene democratische vrijheid. Vanaf 1968 ondervond deze een ernstige waardeverlies en werd uiteindelijk weggevaagd door de staatsgreep.

Voor het eerst gingen in 1938 de vrouwen ter stembus. Vanaf die tijd oefenden zij het stemrecht uit en hadden zitting - hoewel in beperkte mate - in het parlement. Julia Arévalo werd het eerste vrouwelijk parlementslid van Latijns-Amerika. Tevens traden zij toe - steeds in beperkte mate - tot de provinciale besturen, tot de hoogste posten van de staatsinstellingen, ja zelfs tot de rang van minister.

De vrouw verkreeg een belangrijk aandeel bij benoemingen, politieke betogingen en bij verschillende aspecten van het politieke leven. Haar politieke gebondenheid en daden bezorgden haar groot aanzien vanaf 1960.

Het parlement en de provinciale raden worden ontbonden. Vele van hun leden zijn in aanraking met de gevangenis geweest of bevinden zich in gevangenschap.

Onder deze laatsten bevindt zich Selva Braselli, gemeenteraadslid van de "Frente Amplio" (= Brede Front) in de provinciale raad van Montevideo.

Iedere uitgesproken politieke activiteit wordt verboden. Het begrip "politieke werkzaamheid" breidt zich uit tot elke eis of activiteit die ten gunste is van de rechten van de arbeiders, van de familieleden van politieke gevangenen en van het volk in het algemeen.

Aan politieke partijen worden alle politieke bemoeienissen verboden en één aantal linkse partijen worden onwettig verklaard.

Van 15.000 burgers - onder welke duizenden vrouwen - worden de burgerrechten voor de duur van tien jaar opgeschort.

2) Justitie.

De militaire rechtspraak - gerechtshoven en rechters - krijgt een zeer ruim rechtsgebied. Het is één van de kanten van de georganiseerde massale onderdrukking van het volk. Alle politieke gevangenen worden daaraan onderworpen.

In de loop van het jaar 1977 is de "Acta Institucional N°3" (= Institutionele Akte N°3) uitgevaardigd.

De Rechterlijke Macht onderging een dodelijke slag in haar toch reeds beperkte bevoegdheden. Met deze Institutionele Akte N°3 worden grondige veranderingen aangebracht, zowel in het wesen, de structuur, de werking en de bevoegdheid van de rechtspraak als in het rechtsgebied van de administratieve procesvoering en de desbetreffende organen. De "Suprema Corte de Justicia" (= Hoge Raad) wordt afgeschaft en in haar plaats wordt een "Corte de Justicia" (= Gerechtshof) opgericht. Overeenkomstig de bepalingen van genoemde Akte wordt een z.g. "functionele richtlijn" vastgelegd voor de instelling van de hiërarchie welke van de Uitvoerende Macht afstamt en tot aan de lager gerangschikte organen van de administratieve rechtspraak doorgetrokken. De gerechtelijke overheidsambtenaren zullen dus worden benoemd door de Uitvoerende- en niet door de Gerechtelijke Macht, om te voorkomen dat "natuurlijke afwijkingen" en "onbestendige impulsen" plaatsvinden. Zo zal de Uitvoerende Macht de rechters benoemen op advies van het Gerechtshof, doch zij zal zulk een advies kunnen verwerpen en andere rechters kunnen aanwijzen, rekening houdende met "omstandigheden van sociaal evenwicht" en van "psychologische onbesmettelijkheid", daar het "echte Publieke Gezag" in de Uitvoerende Macht is geworteld. De tijdelijke en voorlopige aard van de tegenwoordige betrekkingen van de magistratuur wordt zonder uitzondering voorgeschreven.

De Akte vertrouwt de afhankelijkheid en het toezicht van de gerechtelijke activiteiten en van het administratief procesvoerend rechtsgebied van de top tot aan de basis toe, aan de organen en de mensen van de dictatuur.

3) Nieuwe maatregelen tegen verdedigers van politieke gevangenen.

De toch reeds moeilijke en riskante verdediging van politieke gevangenen is praktisch onmogelijk geworden. De ondervonden onderdrukking van beroeps-verdedigers van politieke gevangenen is op een meer openlijke en wrede manier opgevoerd.

Advocaten worden vervolgd, gevangen gezet en gefolterd omdat zij hen verdedigden; aan anderen is de uitoefening van hun beroep verboden (hun enig middel van bestaan) terwijl ze zelfs worden gedwongen, onder bedreiging met vergeldingsmaatregelen, van verdedigingen die zij op zich hadden genomen, af te zien. Invloedrijke advocaten hebben hun werkzaamheden moeten staken.

De verdediging is slechts een formaliteit geworden in de handen van de militairen

die in hun hoedanigheid van officieren van piket, zijn aangewezen.

4) De gedetineerden en de mensenrechten.

Op 21 april 1978, in een tot de stad Paysandu gehouden toespraak, zei Dr. Aparicio Mendez, President van de Republiek Uruguay: "Een behoorlijk mens heeft geen mensenrechten van node".

In de loop van de laatste jaren is één op elke vijftig inwoners gevangen gezet of aan onderzoekingen onderworpen in de verschillende militaire- of politie-afdelingen van het land. Duizenden arbeidsters, beroeps-, onderwijzend- en cultureel werkende vrouwen, vrouwelijke studenten en journalisten, ambtenaressen, handel drijvende vrouwen, huisvrouwen, gepensioneerde vrouwen, plattelands- en stadsvrouwen, vanaf tieners tot en met bejaarden, maken daarvan deel uit. Eén op ca. 400 inwoners is een gevangene. Er zijn meer dan 6.000 politieke gevangenen op 2.700.000 inwoners, waaronder ongeveer 1.300 vrouwen. Uruguay is nog steeds het land met het hoogste aantal politieke gevangenen in verhouding tot het aantal inwoners.

Duizenden burgers worden systematisch en massaal aan de meest wrede en verschrikkelijke lichamelijke, zedelijke en psychische folteringingen onderworpen.

De gedetineerden verliezen tot 40 kilo aan gewicht. Hun uiterlijke lichamelijke conditie doet denken aan de foto's van de gevangenen in de nazi-concentratiekampen. In zijn boek, getiteld: "Psychopolitiek", beweert Dr. Buenaventura Caviglia, theoreticus over het Uruguayaanse fascisme, dat de lichamelijke en psychische folteringingen tot doel hebben de mensen te veranderen in geestelijke en intellectuele wrakken.

De leiding van de folterkamers is in handen van medici, die al naar gelang de (te martelen) personen, aanwijzingen geven op welke plekken men folteren moet om "het maximum effect te bereiken bij de af te dwingen verklaringen". Er bestaan gespecialiseerde corpsen in onderdrukingsmethoden. De folteraars doen hun werk met bedekt gezicht opdat hun slachtoffers hen niet zullen kunnen herkennen.

Vrouwen worden op de verschrikkelijkste wijze gefolterd. Men laat ze dagen achtereenvolgens hangen totdat ze het bewustzijn verliezen. Zij worden op beestachtige manier verkracht, vooral de jongeren. Eén van haar werd nadat zij de meest vernederende folteringingen had ondergaan, met geblinddoekte ogen naast een dode neergelegd, terwijl men haar zei dat dit haar vriend was, hetgeen zij niet kon zien. Als gevolg van de martelingen hebben vele vrouwen een mielkraam. De spanning in de foltercentra is ononderbroken zwaar.

De gevangenen zijn ondervoed; men onderwerpt hen aan systematische ondervoeding om hun weerstand te ondermijnen.

Velen hebben bij de rechters aangifte gedaan van de door hen ondergane folter-

ingen. Zoals Jaime Pared, tegen wie vreselijke vergeldingsmaatregelen werden genomen.

Hij is één van de gevangenen die het langst is gefolterd (sedert 1974) en die de meest uiteenlopende sadistische martelingen, zowel lichamelijk als zedelijk en psychisch heeft doorstaan. Zulke afgiften worden niet eens in behandeling genomen; men weigert zelfs lijkschouwing als deze door de familie wordt verzocht bij de overdracht van het in gevangenschap omgekomen familielid. Men belat het openen van de kist en de bewakers moesten erop toezien dat tijdens de dodenwake deze maatregel wordt opgevolgd. De gedetineerden worden over het hele land verspreid, hetzij in kazernes, politiebureaus, barakken, kelders, putten, treinwagons die als gevangenis worden gebruikt, waar zij opeengepakt in cellen of geïsoleerd in piepkleine kerkers zonder licht verblijven. Het is hen verboden met elkaar te spreken. In vele oorden is noch lezen noch enig handwerk toegestaan. In de militaire vesting N°2 worden de daar opgesloten vrouwen op streng militaire wijze behandeld. In de gevangenis Punta Rieles bevinden zich 800 vrouwen.

Diegenen die erin slagen uit deze afgrijselijke, doodangstaanjagende oorden te ontkomen; krijgen van de overheid een rekening gepresenteerd à zoveel per dag over de tijdsduur van hun gevangenschap. In de gevangenissen en martelcentra wordt de strijd t.b.v. de heilige rechten van het volk desondanks nog steeds gevoerd; hoewel lichamen worden uitsengescheurd en vernederingen ondergaan, houden de patriotten stand. Door hun heldhaftig gedrag en toewijding zijn zij het symbool geworden van waardigheid, standvastigheid en vaderlandsliefde, zoals de moedige journaliste en politicologe Rita Ibarburu, de leidster van de studenten aan de universiteit Ofelia Fernandez, de kunsteritica Marta Valentini de Massera, en zoveel andere bewonderswaardige, vrouwelijke heldinnen.

5) Nieuwe slachtoffers van de onderdrukking.

Het dodental dat als gevolg van folteringen nu bekend is bedraagt 60. Het aantal vermisten stijgt. De lijsten van nieuwe slachtoffers dompelt gezinnen in de hoofdstad en daarbuiten in rouw. Het zijn lieden van uiteenlopende leeftijden, geslacht, ambten en beroepen.

In de loop van 1976 werd over de hele wereld bekend het overlijden van: Hilda Delacroix de Ormachea, moeder van twee jonge mensen en echtgenote van een vooraanstaande en beëindigde arts, Dr. Ormachea, eveneens gevangene, van de studente Silvina Saldaña en van Rosario Barredo.

Tussen eind 1977 en begin 1978 bleken twee vrouwen die lange tijd vermist en gefolterd waren, te zijn omgekomen. Dit waren Miriam Vienés de Soarez Neto, 52 jaar oud, weduwe van de voormalige gedeputeerde van het Brede Front, Dr. E. Soarez Neto. Zij werd gearresteerd en door de marine-fuseliers langdurig gemarteld. Zij stierf op 4 november 1977.

De andere vrouw was Norma Cedrés de Ibarburu, een weduwe met een minderjarige zoon. Zij werd opgesloten in de gevangenis van Punta Rieles waar zij overleed op 16 januari 1978, na zware folteringen te hebben ondergaan. Men beweerde dat ze "zelfmoord" had gepleegd door ophanging in het toilet.

Op 1 februari 1978 werd Elsa Altuna, journaliste, voormalig voorzitter van de Persvereniging van Uruguay, die zich als bannelinge in Buenos Aires (Argentinië) bevond, aldaar aangehouden toen zij een argentijnse immigratiekantoor verliet, waar zij stappen had ondernomen voor haar vestiging.

Haar familie maakte bekend dat de autoriteiten in Uruguay een arrestatiebevel tegen haar hadden uitgevaardigd, waarvan de tekst aan de argentijnse gezagsdragers was doorgegeven.

Omtrent haar verblijfplaats was het tot eind april van dat jaar niet mogelijk geweest iets te vernemen. Toen bleek zij in de Punta Rieles gevangenis in Uruguay te zitten.

Nog steeds worden vijf te Buenos Aires in hechtenis genomen kinderen met hun ouders vermist. Het zijn: Amaral Garcia, ten tijde van de arrestatie 3 jaar (1974); Simon Antonio Riquelo, 20 dagen oud (1976); Anatolio Julian Grisona, 4 jaar en zijn zusje Victoria van 1 jaar (1976); Zafaroni Islas van anderhalf jaar (1976). De ouders van eerstgenoemde werden op een straatweg in Uruguay vermoord aangetroffen; de moeder van de tweede bleek gevangen te zitten in Uruguay. Van de ouders van de overige kinderen is de verblijfplaats niet bekend. Waar zijn zij?

De onderwijzeres Maria Quinteros wordt nog steeds vermist; zij werd gearresteerd door agenten van het régime in de tuin van de Ambassade van Venezuela in Uruguay op het ogenblik dat zij een verzoek om asiel wilde indienen.

Ongetwijfeld op grond van het geboden volksverzet en de internationale solidariteit, heeft de dictatuur kort geleden (maart 1976) - als gevolg van Institutionele Akte N°5 besloten daarop niet in te gaan, ingeval aangifte zou worden gedaan van schending van de mensenrechten, tenzij zulk een aangifte van een andere staat afkomstig was - een variant ingevoerd. Eén zo geheten "Oficina Central de Información de Personas" (= Centraal Informatiekantoor betreffende Personen) werd opgericht, ondergeschikt aan de "Consejo de Seguridad Nacional" (= Nationale Veiligheidsraad) COSENA, teneinde de uit riet tot de overheid behorende organisaties of officiële centra en instellingen en uit het buitenland binnengekomen aangiften en navragingen naar de omstandigheden van mensen die te maken hebben gehad met tegen de staat gerichte activiteiten, af te handelen.

6) Het gezin van de politieke gevangenen.

De omstandigheden, waarin de gezinsleden van politieke gevangenen verkeren, nemen in het nationaal drama een aparte plaats in.

Bij de natuurlijke angst en het leed die door de arrestatie en detentie in

gevangenschap van een familielid worden veroorzaakt, komen nog de tegen de andere leden, behorende tot de kern en naaste familie van het gezin, gebruikelijke toegepaste maatregelen, waarbij wordt getracht hen door uithongering te dwingen.

Wanneer een gezinslid als gevangene wordt weggevoerd, worden de zoons en dochters, broers en zusters, ouders en echtgenoten als gijzelaars gebruikt en worden vaak in het bijzijn van de gevangene gefolterd teneinde het verzet te breken.

Ook worden de woningen van gedetineerden geplunderd.

Onder de getuigenissen die door de Internationale Democratische Vrouwen Federatie worden verzameld, bevindt zich een dramatische verklaring betreffende de gewelddadens die een gedetineerde en gedurende enige dagen gegijzelde vrouw, werden aangedaan. Deze verklaring luidt als volgt: "Bij een huiswoeking bij een vrouw en haar kinderen werd een drukpers die in een schrijftafel was verborgen, gevonden. Zijn eigenaar was gedetineerd. Hij was n.l. een zoon van de vrouw.

Hoewel zij met de zaak in het geheel niets te maken had, werd zij naar folterplaatsen gebracht waar zij met eigen ogen de behandeling van de gedetineerden kon gadeslaan, daar zij hen water en voedsel bracht. Ook haar zoon kon ze zien. Hij was geboeid en geslagen, enz. Na 5-6 dagen detentie liet men haar, met vastgebonden handen en na gefolterd te zijn geweest, in een straat achter. Thuis aangekomen vond ze het leeg. Alles was meegenomen, zelfs de waterkranen en -leidingen waren weggehaald. De bureaus zagen het gebeuren en noteerden de nummers van de vrachtwagens die aan de marine behoorden. Zij deden schriftelijk aangifte bij de Generale Staf van de Marine onder vermelding van alle gegevens. De feiten werden echter volkomen ontkend. De vrouw is thans half krankzinnig. Gedreven door bezorgdheid voor haar zoon, probeert zij steeds hem op te zoeken. Hij wordt al een jaar lang vermist..."

Honderden gedetineerden zijn gezinshoofden en de enige en uiteraard voornaamste steun van hun gezin. Hun gevangenschap, welke veelal gepaard gaat met verbeurdverklaring van hun bezittingen, laat de hunnen volkomen ontredderd achter. Onder hen zijn grote aantallen kinderen.

Het zoeken naar nieuwe bronnen van inkomsten om het gezin in stand te houden is uiterst moeilijk. De tastbare aan de gezinsleden toegebrachte ontberingen worden nog verergerd door de heersende economische crisis en de werkloosheid. Men zet hen op de zwaarte lijst of men ontslaat hen op bevel van de autoriteiten. Men doet onderzoek naar de herkomst van hun inkomen en zij moeten verantwoording ervan afleggen.

Bij hulpverlening aan gedetineerden wordt gevangenisstraf opgelegd.

De bemoeienissen van het Internationale Rode Kruis zijn afgewezen. De materiële hulp aan gezinsleden van de gevangenen wordt clandestien via fabrieken, werkplaatsen, kantoren en in de wijken verleend.

Ondanks de vervolging en de geweldig zware economische druk welke de bevolking ondervindt, is de solidariteit tegenover de gezinsleden van de overgangenen, vooral als er kinderen bij betrokken zijn, een positieve taakvervulling, waaraan tezamen met de vakbonden en andere "illegale" organisaties, mannen en vrouwen met verschillende ideologieën of politieke en religieuze overtuiging, en behorend tot de meest uiteenlopende sectoren en sociale niveaus in de samenleving, deelnemen. Ook wordt op volstrekt illegale wijze aan ontslagene en hun gezinnen solidariteit betoond.

II) SOCIALE EN ECONOMISCHE OMSTANDIGHEDEN.

De maatschappij is geschokt, ontwricht door de terreur en de sociale en economische crisis; de weeralag daarvan komt rechtstreeks neer op het gezin en allen die daarvan deel uitmaken.

De politieke terreur, tezamen met de geduchte economische crisis, brengt emigratie teweeg. Het Ministerie van Economische Zaken en Financiën liet een enquête betreffende de emigratie houden over het eerste halfjaar van 1976. Uit dit onderzoek is gebleken dat 24,6% van de bevolking in het buitenland vertoeft. In de laatste jaren zijn ongeveer 700.000 mensen geëmigreerd (bijna het gehele 800.000 personen tellende aantal inwoners van Guyane), van welke 52% tussen 20 en 34 jaar oud was. Alleen al in 1973 en 1975 emigreerden meer dan 411.000 mensen, voor het overgrootste deel waren dit geschoolde arbeiders. De gemeenschap wordt daardoor kleiner en gaat achteruit. Het is in Latijns-Amerika het land waar de toename van de bevolking het laagst is en waar de afname voortgaat.

In de provincie Montevideo, de dichtstbevolkte van Uruguay, bevonden zich volgens de volkstelling in 1963, 1.202.757 inwoners. Twaalf jaar later - overeenkomstig de cijfers onder de dictatuur in 1975 - was de aanwas 26.291. In de verhouding van 1:1 had deze aanwas moeten plaatsvinden in 1965, dus tien jaar eerder. De totale bevolking vermeerdeerde in 12 jaar nauwelijks met 168.000 inwoners.

Het sterftecijfer is 10,11% ondanks de vooruitgang van de wetenschap.

De vooruitzichten ten aanzien van de levensduur zijn verminderd. Jarenlang nam Uruguay in Latijns-Amerika de eerste plaats in. Thans niet meer.

De gemeenschap in Uruguay is er een van mensen van middelbare leeftijd en van grijsaards met verminderende levenskansen. Een maatschappij welke geen uitzicht biedt aan de nieuwe generaties en waarin de sociale verdozvenheid, de misdadigheid en de prostitutie zijn toegenomen, vooral bij de jeugd. Uruguay is een industrieel-agrarisch land met een middelmatige ontwikkeling. Het land ondergaat een structurele crisis die in 1955 is begonnen. Dankzij de door de dictatuur ingevoerde economiepolitiek ten gunste van de internationale en nationale monopolisten, het groot-kapitaal en de grootgrondbezitters, is de crisis verscherpt en ernstiger geworden zodat de polarisatie tussen de kleine kern van bevoorrechten en de veel omvangrijkere meerderheid van de bevolking toeneemt.

De buitenlandse schuld stijgt. De verschuldigde afbetalingen bedroegen in het jaar 1978 170 miljoen 500 duizend dollars of 30% van de totale export.

Devaluaties komen voortdurend voor en zijn in 1979 aan de orde van de dag. De inflatie en de duurte woekeren voort; eersatgenoemde steeg in 1977 tot 57,26% en was in 1978 46,2%; de huisvesting en de levensmiddelen waren hierbij in het bijzonder betrokken.

De landbouw- en industrieproductie stagneren of gaan achteruit. Slechts enkele grote exportondernemingen kunnen zich handhaven, dankzij subsidies en lage lonen.

De noodzakelijke grondstoffenproductie t.b.v. de nationale industrie- en levensmiddelenondernemingen vertoont een daling. De voorzitter van de Boeren Federatie heeft verklaard dat er minder vlees, melk en wol wordt geproduceerd en dat de omzet in de landbouw, vergeleken met vijf jaar geleden, is verminderd.

Vele hedendaagse plattelands- en industriële producenten zijn niet meer in staat hun verplichtingen t.o.v. aangegane bankleningen na te komen. Acht duizend landbouwers hebben uitstel van betaling aangevraagd, voor een tijdsduur van tenminste acht jaar; gebeurt dit niet, dan gaan ze failliet.

In de argentijnse pers verschijnen regelmatig verkoopadvertenties van landerijen in Uruguay die tot vijf maal onder de geldende prijzen in Argentinië, worden aangeboden. Sluitingen en faillissementen van kleine tot middelmatige landbouw-, commerciële- en industriëlebedrijven nemen met de dag toe. Het land, de industrieën en de handel komen steeds vaker in handen van de financiële oligarchie, de grote kapitalisten en de grootgrondbezitters, zowel in het binnenland als uit het buitenland. T.b.v. hen worden bedrijven en instellingen gedernationaliseerd.

1) De werkende vrouw.

Haar betekenis voor de economie van het land.

Het aantal werkende vrouwen in verhouding tot de arbeidende gemeenschap vertoont sedert jaren een beeld van continuïteit.

Volgens officiële gegevens werkt van de totale vrouwelijke bevolking 29,4% in de leeftijd van 15-19 jaar. D.w.z. één op 3-4 meisjes van 15-19 jaar werkt.

Het hoogste percentage werkende vrouwen is 20-44 jaar, in de volgende verhoudingen:

40,1%	van de werkende vrouwen in	20-44
35,8%	"	" " 25-29
34,9%	"	" " 30-44.

De hoogste concentratie van de hele werkende vrouwelijke bevolking bevindt zich in de dienstverlenende sector en maakt 26,6% uit van het totale aantal; in de handarbeidindustrie is dit 21,6%; op het platteland 18,1% en in de handel 12%.

In deze activiteiten neemt de vrouw voor haar rekening:

diensten (onderwijs, openbare diensten en kantoren ...	47,5%
handarbeidindustrie	43,0%
platteland	2,0%
handel	16,0%

(Gegevens uit het Jaarboek voor de Statistiek van de Arbeid, samengesteld door de Internationale Organisatie van de Arbeid te Genève, over 1975. Blz. 27 en 88.)

Volgens officiële mededelingen maakt de vrouw voor 25% deel uit van de landelijke werkende bevolking. De vakbonden-, sociale- en politiekeorganisaties schatten dit op 34%. Een groot aantal werkende vrouwen wordt niet ingeschreven, veelal door toedoen van de werkgevers, zoals in het geval van de thuiswerksters, losse arbeidsters op het platteland en de vrouwen die huishoudelijke diensten verlenen. In andere gevallen werkt de vrouw samen met haar echtgenoot en de rest van het gezin, waarbij de man de enige is die staat ingeschreven, vooral waar het de middenstand en de op het platteland gevestigde zaken betreft.

Talrijke vrouwen laten zich niet inschrijven, voornamelijk de zo geheten onafhankelijke arbeidsters, kleermaaksters, naaisters, kapsters, zieken- en kinderverzorgsters en oppassers, enz. Het percentage leidinggevenden en vakbekwame vrouwen is, traditiegetrouw, laag. De hoogste kwalificatie die arbeidsters kunnen bereiken, wordt in de textielindustrie toegekend, waar vele vrouwen cheffin worden.

2) Deelname aan het vakbondstoezicht.

Ca. 50% van de industriearbeidsters is lid van een vakbond. In de handel is het aantal aangesloten vrouwen gering, daar velen in kleine zaken en boutiques werkzaam zijn. In de confectievakverzekering bestaat de meerderheid van de directieleden uit vrouwen. De vrouwen zijn behoorlijk vertegenwoordigd in de leiding van vakverenigingen zoals die voor het onderwijs, de textiel, de volksgezondheid en de ambtenaressen in de openbare dienstensector. In de overige sectoren is de vrouwelijke bezetting beperkt.

Vele vakbonden hebben vrouwelijke leidende figuren en sommige hebben zelfs een begin gemaakt met vrouwen in commissies te benoemen. Ondernemingsraden (heden illegaal verklaard), bestonden voor een belangrijk deel uit vrouwen en vele ondernemingsraden in de textielindustrie bestonden merendeels uit vrouwen.

De deelname van vrouwen en hun opkomst bij gevoerde acties zijn altijd behoorlijk geweest, vooral vanaf 1960. Grote vrouwenmassa's namen in solidariteit aan de vakbondsacties deel, die bijeengeropen werden ter bescherming van hun recht en vrijheid.

Dagenlang hielden zij textielfabrieken bezet. Zij namen deel aan protestmarsen, stilleggingen, samenkomsten en stakingen. Ook al in de algemene staking in juni-juli 1973 tegen de dictatuur, toen zij de werkplaatsen bezet hielden. De aanwezigheid van de vrouw is van groot belang en gaat zonder onderbreking voort in de ondergrondse strijd.

De onlangs illegaal verklaarde "Convención Nacional de Trabajadores" (= Nationale Vakverbond) C.N.T., beriep zich op een vrouwencommissie waarvan de activiteiten

gericht waren op de specifieke eisen van de arbeidsters in het algemeen; deze leidde de strijd voor de oprichting van kindercrèches t.b.v. haar kinderen.

3) De rechten van de arbeiders.

a) Geldende normen.

De arbeids- en socialeverzekeringswetten waren de bekroning van een tientallen jaren vergende strijd die gepaard ging met de organisatorische ontwikkeling en de eensgezindheidsvorming van de arbeiders.

Een vooruitstrevende wetgeving werd vervaardigd die voorzag in verschillen tussen stads- en plattelandarbeiders (laatstgenoemden bereikten later veel meer).

In het verleden werden in het land talrijke wetten goedgekeurd ter bescherming van de arbeiders in het algemeen, van de arbeidsters en van de minderjarigen in het bijzonder. Ook werden de internationale desbetreffende overeenkomsten bevestigd. Genoemde wetten regelden de arbeidstijd, nachtwerk, schadelijke industrieën, salarissen, vrije tijd per week, werkloosheidsuitkeringen, werkloosheidsverzekeringen, schadeloosstelling bij ontslag, arbeidsongevallenverzekeringen, jaarlijkse vacantie, speciaal verlof wegens ziekte of studie, enz. Tevens omvatten deze wetten de arbeid in de handelwereld. Ook de stabiliteit in openbare functies, regels t.b.v. ambtenaren, huisvestingswetten, toelagen ten gerieve van a.s. gehuwden, kinderbijslag bij geboorten en lager en middelbaar onderwijs. Bijzondere toelagen werden toegekend aan arbeiders in de slachterijen-, vervoer- en boerensector, enz. Belangrijke pensioenregelingen en -uitkeringen werden ingesteld.

Met betrekking tot de vrouw, zijn bijzondere voorzieningen getroffen speciaal ter bescherming van het moederschap en van de minderjarigen.

Sinds jaren worden bepaalde werkzaamheden verboden die schadelijk zijn voor de gezondheid, bij nachtwerk, enz. Er zijn speciale werktijden en vrijstellingen bij moederschap en zoogtijd.

Binnen dit streven werd enige tientallen jaren geleden een voorziening getroffen voor de vrouw in verwachting. Ook bij de pensioenregeling werd rekening gehouden met het aantal kinderen.

Betreffende de salariëring van de werkende vrouw, maakte de wetgeving geen verschil tussen man en vrouw. In de praktijk echter, werd in vele industrieën en belangrijke sectoren, de toepassing van het principe "gelijk werk gelijke beloning" nooit wezenlijk nagekomen.

Andere belangrijke reeds traditioneel geworden tekortkomingen die de positie van de werkende vrouw bemoeilijken zijn o.a.: het bijna totaal gebrek aan kinderbewaarplaatsen (uitgezonderd die in het bankwezen), het ontbreken van sociale diensten (wasserettes, eetgelegenheden, enz.) en van voorbereekte producten binnen volksbereik.

De bescherming van arbeidersrechten en het streven naar toepassing en verbetering van bestaande arbeidsvoorwaarden- en afspraken, behoorden tot de aanhoudende vakbondsbezigheden. Bij vele vakverenigingen werd de administratie i.v.m. belangrijke sociale toelagen (gezinsuitkeringen, ziekte- en werkloosheidsuitkeringen, hulpverleningsdiensten, enz.) door de overheid erkende organen verzorgd, met medezeggenschap van uit eigen arbeidersgelederen gekozen leden binnen het bestuur.

b) Heersende omstandigheden onder de dictatuur.

De C.N.T. (= Nationale Vakverbond) en de vakverenigingen worden illegaal verklaard. De overheid grijpt in bij de eerdergenoemde organen, m.n. bij de gezins- en ziekteuitkeringsdiensten. Aan het hoofd daarvan treden militairen op. De arbeidsovereenkomsten worden geschonden.

De regelingen die de werktijden bepalen worden overtreden. De C.N.T. heeft de "Organización Internacional de Trabajadores" (= Internationale Arbeiders Organisatie) O.I.T. schriftelijk medegedeeld, dat de arbeidsduur bij vele vakverenigingen tot 10 uur per dag wordt verlengd. In de lederindustrie wordt er een wekelijks arbeidsschema van 58 uur vastgesteld. Dit onmenswaardige régime van arbeidstijdverlenging wordt hoofdzakelijk in de exportindustriën, de bouw en de levensmiddelenbranche, toegepast.

De wetten betreffende huisvesting worden niet nageleefd. Gigantische bedragen worden aan de uit voor huisvesting bestemde fondsen onttrokken, in het bijzonder daar waar de arbeiders van de dichtstbevolkte regio's van Montevideo en Canelones, hier het meeste behoefte aan hebben.

Ontslaguitkering. Ongeldig voor arbeiders beschuldigd van marxisme of leden van vakbonden.

De beschermende maatregelen vergezeld van stabiliteitsgaranties voor ambtenaren, waarvan zij sedert begin van deze eeuw genoten, werden door de Institutionele Akte N°7, herroepen.

De ondernemingen schenden ongestraft en op verontrustende wijze de veiligheidsnormen. De laatste tijd hebben vele arbeidsongevallen plaatsgevonden, in vele gevallen met dodelijke afloop. Tientallen arbeiders, zowel mannen als vrouwen en zelfs kinderen van 13 jaar, zijn daaraan overleden.

Het régime heeft het zwarte lijstensysteem ingevoerd. De ondernemingen worden verplicht personeelsregisters voor controle aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken te verstrekken. Mannelijke of vrouwelijke werknemers en ex-gedetineerden van wie de namen op de zwarte lijsten voorkomen, worden afgewezen.

De bijzondere maatregelen die de werkende vrouw en de minderjarigen moeten beschermen worden overtreden. De C.N.T., in voornoemde mededeling, wijdt een apart hoofdstuk aan dit thema. Daarin wordt verwezen naar het feit, dat de zwangere

vrouw zelfs het minimum aan consideratie moet ontberen, en dat de door de wet voorgeschreven 6-urige werkdag, voor minderjarigen (waaronder vele meisjes vallen) met een veel langere tijdsduur dan 8 uur, wordt overschreden.

Wat betreft de werkloosheid, deze werd door de Statistiek vastgesteld op 13% voor 1977, n.l. vrouwen 18,3%, mannen 9,3%.

Het salaris. De koopkracht is op een verontrustende wijze gedaald, waardoor de binnenlandse consumptiemarkt ernstig wordt aangetast.

De aanzienlijke besnoeiing van de arbeidersinkomens wordt zelfs in de officiële rapporten waargenomen. Het Ministerie van Economische Zaken heeft - maart 1978 - toegegeven, dat er geen salariscompensatie wordt verkregen en dat 1977 de laagste indexcijfers van de laatste 10 jaar te zien gaf.

Het reële salaris in 1978, vergeleken met 1971, verminderde met meer dan 40%. Dit hakt rechtstreeks in de levensomstandigheden, voeding, huisvesting, gezondheid en opvoeding in het arbeidersgezin.

Zich inzetten ter verdediging van de rechten, de sociale en economische omstandigheden van de arbeiders, is een zware opgave, hondárden vakbondsleiders, zowel mannen als vrouwen, zitten in gevangnissen opgesloten, voor dit soort zaken.

III) CULTUUR EN ONDERWIJS.

Dankzij het algemeen niveau van het onderwijs in dat land, heeft Uruguay in de Latijns-Amerikaanse samenhang een karakteristieke plaats ingenomen. Jarenlang stond het op de eerste plaats m.b.t. het percentage alfabetisme.

Ook wegens het bereikte hoge niveau in het onderwijs en in belangrijke sectoren van nationale cultuur, nam Uruguay een vooraanstaande plaats in.

Dit was de vrucht van anderhalve eeuw collectief streven. Het dient echter te worden vermeld, dat men nog lang niet voldaan heeft aan de verlangens en doelstellingen die door de progressieve en meest vooruitstrevende elementen in het land, werden gesteld. De structurele orisis heeft de bestaande problemen nog verder aangetast.

1) De vrouw in cultuur en onderwijs.

Volgens traditie zijn de vrouwen van Uruguay door haar kwaliteit en aantal geziene medewerksters in belangrijke sectoren van cultuur en onderwijs. Zij tellen representatieve figuren in de kunst, muziek, toneel, zang, dans, graveer- en dichtkunst, en in het radio-omroep en televisiewezen. Ook t.o.v. het wetenschappelijk onderzoek, de beroepen en technieken. Zij waarborgen, door hun aanwezigheid, de handhaving van tradities en creativiteit ten aanzien van kunstnijverheid en populaire kunst.

In het onderwijs speelt de vrouw een rol van betekenis, vooral t.o.v. de lagere school, waar ze ronduit in de meerderheid is.

Het aantal vrouwelijke leerkrachten in het middelbaar onderwijs is groot, doch in mindere mate, onder hoogleraren en in universitaire onderzoekscentra. Wat het analfabetisme betreft is het verschil tussen de geslachten niet zo groot. Het verschil wordt groter in de midden en vooral hoge niveaus.

Volgens de in het dagblad "El Dia" in maart 1978 verschenen berichtgeving voltooit meer dan 40% van de bevolking de lagere school niet en slechts 10% bereikt de universiteit. Zonder enige twijfel is het verzuim het grootst bij de vrouw.

Bij de opleidingsinstituten voor het onderwijs overheerst het aantal vrouwelijke studenten. Ook is voor het middelbaar onderwijs, de humanitaire en sociale diensten het aantal vrouwelijke studerenden groot.

Gezien de belangrijke positie van de vrouw in de opvoeding enerzijds en als studente anderzijds, treffen de aanvallen op deze beroeps- en studisectoren een zeer groot aantal vrouwen. Hetzelfde geldt voor de culturele sector. Als werkneemster, studente en moeder van de nieuwe generaties, staat de vrouw het meest bloot aan de op cultuur en onderwijs gerichte onderdrukking, waarbij het régime haar tracht te indoctrineren en te veranderen in zijn volgzzaam werktuig.

2) Het fascisme en de culturele aangelegenheden.

De door het régime opgelegde voorwaarden verhinderen de culturele ontwikkeling. Er wordt getracht de vrije culturele activiteiten te beletten en uit te schakelen op het gebied van literatuur, filmkunst, theater, plastische kunsten, historisch en filosofisch onderzoek en van de volkscultuur.

De bibliotheken worden leeggehaald. Duizenden boeken zijn vernietigd. Bij de uitgave van laatstgenoemden, bij alle soorten openbare voorstellingen en bij radio- en televisiecroepen, is een strenge censuur van kracht. Democratisch-culturele instellingen worden vervolgd, werken van nationale en buitenlandse componisten en voordrachten van volkszangers, zijn verboden. Hun gramofonplaten worden in beslag genomen en vernietigd. Censuur en controle strekken zich uit tot aan de carnavalgezelschappen. Aan hen wordt in hun liederen het gebruik verboden van de woorden: Gelijkheid, Gerechtigheid, Vrijheid en Arbeider.

Aan de culturele activiteiten worden ook slagen toegebracht door de verbanning van de meest invloedrijke intellectuelen en artiesten van het land. Met alle beschikbare middelen tracht men de nieuwe generaties of te isoleren, ofwel uit de buurt te houden van democratische en humanistische geschriften of in aanraking te laten komen met de diepste en duurzaamste hedendaagse culturele uitingen.

3) Fascistische reorganisatie van het onderwijs.

De opvoeding maakt deel uit van het staatsapparaat. Er wordt naar gestreeft haar te veranderen in een werktuig van de fascistische verpolitiekering en van de hervorming van de nieuwe generaties. Het is de bedoeling, d.m.v. de opvoeding,

aan het régime gehechte technici en intellectuelen te kweken en de sociale basis op te bouwen die aan het régime ontbreekt.

De problemen rondom het onderwijs worden met de dag groter. Zij doen zich voor in de kring der theoretici en meest vooraanstaande leden van het régime.

Colonel Soto, vice-rector van het "Consejo Nacional de Educación" (= Nationale Raad van Onderwijs), schrijft in "Het Onderwijs in Uruguay" (1975): "Wanneer er van een nauwgezette controle op enig terrein van de burgerlijke activiteiten sprake is, is dat wel het geval op het gebied van opvoeding en onderwijs... Dit is de enige manier voor ons om er verzekerd van te zijn, dat het nationaal gevoel onverzwakt en ongebogen van generatie tot generatie overgaat... Daarom moeten wij op onze qui-vive zijn t.o.v. vreemde infiltraties en zonder aarzeling, met de zwaarste wapens binnen ons bereik toeslaan, n.l. wanneer het om de opvoeding van ons volk gaat".

De reorganisatie wordt op drie onderwijsniveaus doorgevoerd, m.n. op het lagere, middelbare, tevens technische, en universitaire vlak.

Hieronder worden studieprogramma's, teksten, docentencorpora en studenten inbegrepen.

Op elk genoemd gebied worden nieuwe studieprogramma's en teksten gemaakt. Een lange nationale en universele verboden boeken-, teksten- en uitgavenlijst, werd samengesteld.

Men wil nieuwe docenten kweken. Instituten zijn daartoe opgericht en nieuwe programma's ontworpen.

Toelating van studenten tot de faculteiten wordt beperkt.

In alle categorieën worden hun voorgeschiedenis en denkbeelden onderzocht. Aan duizenden onder hen is het verboden hun studie voort te zetten. In het lager onderwijs wordt het onderzoek bij de gezinnen van de kinderen doorgevoerd.

De materiële omstandigheden waarin het onderwijs verkeert zijn in hoge mate verderfelijk. De verschillende onderwijsniveaus vertonen ernstige symptomen van verval, voornamelijk in het hoger onderwijs en in de wetenschappelijke onderzoekscentra.

4) Onderdrukking in het onderwijs.

De leerkrachten in alle categorieën en specialisten worden ontslagen en gestraft met werkloosheid en onaflatende vervolging. Er zijn meer dan duizend docenten gevangen genomen.

Hoogleraren, onderzoekers, leraren, onderwijzers, lagere school inspecteurs, vakbondleiders, secretarissen en voormalige secretarissen van de hoogleraren, leraren- en onderwijzersorganisaties, en leden van de gewezen faculteitraden behoren tot deze gevangenen. Onder hen bevindt zich een groot aantal vrouwen.

Mit hoofde van de door de onderdrukkende organen genomen besluiten, wordt aan

de uitgestoten leerkrachten van overheidsinstellingen, belot hun beroep in particuliere instellingen uit te oefenen, zodat zij hun beroep op moeten geven en tot emigratie gedwongen zijn. Het onderwijs in Uruguay heeft de meeste van zijn beste docentencaders verloren, van inspecteurs tot directoren in de basisonderwijsinstellingen, voorts 20% van de onderwijzers en meer dan 30% van de leraren. De Universitaire Studenten Federatie van Uruguay heeft d.m.v. de Internationale Studenten Unie, aan de UNESCO een rapport doen toekomen waarin de percentages van z.g. "ontslagvoorkeken", d.w.z. niet herkeken en/of afgezette docenten van de faculteiten, worden aangegeven. In de Faculteit van de Technische Wetenschappen bedraagt het percentage 87% en van een groot aantal andere 65%.

Het wetenschappelijk potentieel kreeg een beslissende slag toegeënd toen er in de universiteit werd ingegrepen en de wetenschappelijke en technische onderzoeksinstellingen worden ontmanteld.

De notulen van voorafgaande jaren, van alle gehouden vergaderingen van de faculteitsraadsleden, werden nagespoord op de als subversief tegen het régime aangeduide uitdrukkingen. Banksij deze werkmethode zijn vrochdelijk aangegrepen raadsleden gearresteerd, gefolterd en berchtigd. Tegen sommigen van hen werd er geprocedeerd wegens uitlatingen die in de kring van de desbetreffende raden door hen in 1968 werden gedaan.

De regering heeft de ontbinding bevolen van de tinas clandestine Nacionalo Federatie van Leraren en van de Uruguayaanse Onderwijs Federatie. Bezittingen en verblijfsruimten werden in beslaggenomen. Het is de Universitaire Docenten Federatie verboden haar activiteiten voort te zetten.

Het régime wordt ook geconfronteerd met de beroepsverenigingen. Het heeft in de Artsenvakbond van Uruguay ingegrepen, een onderlinge vereniging waarbij de meerderheid van de medici van het land zijn aangesloten; voorts werden de activiteiten van de Universitaire Groeperingen van Uruguay en de aangesloten organisaties, aan streng toezicht onderworpen.

De onderdrukking van de studentenbeweging geeft de gevolgd rechtlijnige politiek aan van het régime. Alle studentenorganisaties zijn ontbonden en ondergedoken. Speciale surveillanten en stille verklikkers werden aangesteld, zelfs op lycea waar de leeftijd van de leerlingen tussen 12 en 16 jaar ligt.

5) Verrietiging van de vrijheid van meningsuiting.

Door middel van een reeks anticonstitutionele maatregelen is elke wettige mogelijkheid uitgesloten om andere politieke mening te hebben dan de officiële. De opheffing van dagbladen heeft een honderdtal getroffen. Er zijn zelfs persorganen van verschillende aard verboden.

De ondergedoken pers, zowel van politieke als vakbondstrekking, evenals aan het régime tegengestelde volkmanifestaties, worden op brute wijze onderdrukt.

De simpelweg op een maar getekende leuze, het bij zich hebben van verboden één- of meer-bladige vlugschriften kan tot de meest gruwelijke folteringon leiden. De vonnissen kunnen zich tot enige jaren gevangenschap uitstrekken.

Het bijzondere hardnekkigheid bestraft de regering alle pogingen of daden die haar onderdrukkingpolitiek naar buiten behoud zouden kunnen maken. De activiteiten van de buitenlandse persagentschappen worden aan onophoudelijke controles onderworpen en verschillende verslaggevers zijn gearresteerd of uit het land gezet.

De middelen die de publieke opinie dienen onder controle te houden, worden uitgebreid.

Op de persorganen, de radio- en televisiecroepen drukt een ijsaeren censuur. Een zo geheten "Voorlichtingsdienst" wordt hen, onder leiding van gespecialiseerde rogeringsorganen, opgelegd.

De censuur wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken uitgevoerd. Tot zijn bevoegdheden behoren de inspectie en eisen tot ter beschikkingstelling van uit het buitenland afkomstige publicaties. In verschillende gevallen zijn b.v. "Elmo", "El correo de la UNESCO" (= UNESCO-koerier) en grote aantallen tijdschriften, publicaties, weekbladen en dagbladen uit de naburige landen, verwijzd.

Het alle middelen wordt het verkrijgen van betrouwbare informatie tegengehouden, waarbij nationale tradities en door Uruguay aangenomen internationale overeenkomsten, worden geschonden.

IV) DE NIEUWE NATIONALE DEMOCRATIE.

Als gevolg van de algemene weetroand en het groeiende volkwoersot, evenals de grote internationale druk, werden de grondslagen waarop het régime steunt aangetast en nieuwe posities ingenomen. De stilstand wordt doorbroken en een nieuwe situatie gaat rijpen, de tegenstellingen worden scherper, en betere vooruichten worden zichtbaar, voor de vernietiging van het fascisme. Voorwaarde is de samenbundeling op dit punt van de antifascistische krachten. De bescherming van het salaris en van overige rechten, de strijd t.b.v. de invrijheidsstelling van gevangenen, kansen zich een weg tussen de heersende moeilijkheden. Door de transportarbeiders, de bouwvakkers en spoorwegambtenaren zijn petitieën en ernstige klachten bij ondergrondse bladen ingediend en bij vergaderingen zijn de kunstgrepen van de agenten van het Ministerie van Arbeid, het hoofd geboden. Het personeel van een groot aantal ondernemingen heeft acties ondernomen ter bescherming van de kerst- en nieuwjaaruiteringen, salarissen, enz.

Ondanks het verbod dat arbeidersgroeperingen is opgelegd, worden solidariteitscollecten gehouden ten bate van de gesinnen van politieke gevangenen en uit hun werk ontslagenen. Het ondergrondse bulletin van de C.H.T. en van een groot

aantal vakverenigingen worden doorlopend verspreid.

De strijd die de studenten en jongeren voeren gaat gewoon door. Razzia's die door het leger in de faculteiten van Diergeneeskunde, Medicijnen, Werktuigbouwkunde en de Humanica werden gehouden, leverden tientallen studentonarrestaties en gevangenen op.

Het ondergrondse bulletin van de Uruguaanse Universitaire Studenten Federatie (F.E.U.U.), blijft in omloop.

I.v.m. het Internationale Jaar van de Vrouw, werd in 1975 een omvangrijke vrouwenbeweging opgericht die de breedste lagen van de bevolking omvat.

De Uruguaanse vrouwen waren samengebracht onder het V.N.-motto: Gelijkheid, Ontwikkeling en Vrede. Haar vruchtbare activiteiten werden door het politionele gezag doorkruist, hoewel deze beweging geheel in het vooropgestelde kader en de doeleinden van de V.N., paste.

De positie van de kerk, die tegen de onderdrukking en foltering gekant was, werd in een boek, onder de titel: "Linkse kerkpolitiek, de reisgezellin van het communisme", aangevallen. Tientallen militairen spraken hun ongenoegen uit, zelfs via documenten, ten aanzien van het politiek beleid. Velen onder hen werden gevangengezet of met vervroegd pensioen weggezonden. Bij een sociaal ontmoetingscentrum van de Marino officieren, greep de overheid in, wegens gebrek aan vertrouwen in genoemde instelling.

De linkse partijen en de progressieve achterban zijn onophoudelijk blijven strijden. De ondergrondse pers blijft circuleren. Vele ontmoetingen en bijeenkomsten worden gehouden.

Hoewel enkele sectoren voorstander van een beperkt soort democratie zijn, waarbij grote gedeelten van het volk uiteraard bepaalde vrijheden zou moeten missen, wil de grote meerderheid dat de democratie volledig hersteld wordt.

Ende 1977 send de Nationale Partij een verklaring uit waarin herstel van de maatschappelijke vrijheden werd gewist, welke stellingname naderhand meermalen werd herhaald. Wilson Ferreira Aldunate, ex-senator en leider van de meerderheid in de Nationale Partij, heeft op de "constanzigheid" en tastbare doeleinden geweten, die noodzakelijk zijn om in "sindsrecht de dictatuur te verslaan".

In een Manifest heeft de Communistische Partij verklaard: "Ons beroepend op de politieke meningen in de ruimste zin en op vaderlandse onbaatzuchtigheid, roepen wij vurig op, witten, leden van de Brede Front, arbeiders en middenstanders in stad en platteland, burgers en militairen, kerkelijken en leken, om in onderlinge saamhorigheid een authentieke uitkomst voor het nationale drama te verwesenlijken". Rodney Arismendi, eerste secretaris van de Uruguaanse C.P. heeft verklaard: "Wij geloven, dat de splitsing in de fascistische dictatuur is begonnen en dat een nieuwe nationale werkelijkheid voor ons ligt".

De Brede Front gaf in oktober 1977 een Verklaring uit van de naar het buitenland

uitgeweken Brede Front, waarin, na de deugden en gedragingen te hebben onderstreept van General Liber Seregni, voorzitter van de Brede Front en sedert juli 1973 gevangene in Uruguay, de daarbij inbegrepen resolutie N°2 het besluit bevestigde, dat op basis van een program van gemeenschappelijk streven, de eenheid van de politieke en sociale organisaties die de tegenstanders zijn van de dictatuur, moest worden gestimuleerd en gesteund.

V) DE INTERNATIONALE SOLIDARITEIT.

Vanuit verschillende werelddelen- en gebieden, vakbonden, sociale organisaties, volkoverteenwoordigingen, universiteiten, onderzoekcentra, journalisten-organisaties, de meest uiteenlopende arbeidersbewegingen, jongeren- en studenten-, nationale-, regionale-, en internationale organisaties, evenals door grote persoonlijkheden, is in de onderhavige periode, de solidariteit t.b.v. ons volk versterkt en worden nieuwe belangrijke hoogten bereikt die op internationaal niveau tot een groter isolement van de dictatuur leiden, terwijl deze, in het binnenland, een verwakking onderhevig is. Door wetenschappelijke symposia en regionale en internationale congressen van Europese en Latijns-Amerikaanse parlementariërs, is het fascisme in Uruguay veroordeeld, en de invrijheidstelling van politieke gevangenen, tevens stopzetting van de foltering, geëist. Duidende burgers uit alle werelddelen hebben petitie ondertekend, brieven en telegrammen gestuurd. Plechtigheden, samenkomsten en belangrijke landdagen zijn in Venetië, Mexico- en Panama-City gehouden, onder het motto van "Solidariteit met de Uruguayaanse cultuur in verzet".

Er zijn belangrijke besluiten genomen door internationale organen.

De V.N.-vertegenwoordigers die de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens trachten te doen oerbiedigen, hebben een commissie benoemd, die belast is met de behandeling van klachten en die toezicht moet houden op de naleving van de "Verklaring" in Uruguay, op grond van de ernstige ingediende aanklachten en de niet overtuigende rechtvaardiging die door de dictatuur werd aangeboden.

De organisatie van de Latijns-Amerikaanse Staten (O.E.A.) heeft de uitnodiging van de Uruguayaanse regering de bijeenkomst van genoemde organisatie op haar grondgebied te doen plaatsvinden, afgewezen, i.v.m. de heersende situatie in dat land t.o.v. de mensenrechten.

De Commissie voor de Mensen Rechten van de O.E.A. heeft Uruguay veroordeeld - met slechts één stem tegen - wegens niet-oerbiediging en voortdurende schending van de mensenrechten.

Opmerkelijk is de aanhoudende steun die door de Internationale Democratische Vrouwen Federatie (F.D.I.M.) wordt verleend. Zij heeft een delegatie naar de Zuidelijke Staten van dit wereldddeel gezonden, die in Uruguay geweest is. Bij internationale organen, congressen en bijeenkomsten heeft zij belangrijke klachten ingediend. Tevens heeft zij bij de regering van Uruguay protest

sangetekend. Belangrijke oproepen zijn gedaan en initiatieven genomen door verscheidene nationale organisaties van de F.D.I.K. Franse, Portugese en Spaanse socialistische organisaties hebben eveneens grote steun verleend. Leidende figuren uit het Cubaanse politiek-, kunst- en wetenschappelijke leven, hebben tijdens een door de televisie uitgezonden conferentie, een aan de Uruguayaanse regering gericht verzoek ondertekend, waarin toelating van materiële bijstandsmiddelen voor kinderen van politieke gevangenen in Uruguay, werd bepleit. T.b.v. de Cubaanse ondertekenaars traden op Vilma Espín, voorzitter van de Cubaanse delegatie van de Cubaanse Vrouwen Federatie en t.b.v. de Uruguayaanse, Dr. Hugo Villar, uitvoerend secretaris van de naar het buitenland uitgeweken Erede Front. Ook in het verzoek door Vrouwenorganisaties van o.a. Deremarken, Turkije en Canada ondertekend.

VI) MEEST BRINGENDE TAKEN.

Wij zijn van plan onze banden te verstevigen met de nationale en internationale organisaties die bij onze strijd tegen het fascisme, voor vrijheid en democratie, ons willen steunen.

- 1) Wij stellen ons voor de aanklachten wegens schendingen van de rechten in Uruguay, nader te onderstrepen.
Tevens stellen wij ons voor de vrijlatingscampagne t.b.v. Rita Ibarburu, Selva Braselli, Ofelia Fernandez, Marta Valentini de Massera, Sara Youchskt, Mercedes Espírola, Elena Quintero, Lilian Ciliberti en andere vrouwelijke politieke gevangenen in Uruguay, te intensiveren.
Wij willen dat de folteringingen worden gestaakt en dat de gevangenen en verdwenen vrouwen weer terecht komen.
- 2) Wij zijn van plan bij de desbetreffende organen en de nationale en internationale vrouwenorganisaties evenals die voor kindbescherming e.d., aanpak te doen aangaande de geschonden rechten van het kind in Uruguay.
Wij eisen inlichtingen over de met hun ouders te Buenos Aires gevangengenomen kinderen. De regering van Uruguay is verplicht verantwoording voor deze verdwijningen af te leggen.
Wij zullen de solidariteitscampagne vernieuwen t.a.v. de gezinnen van politieke gevangenen, voornamelijk die met kinderen.
Wij willen met de voor de Uruguayaanse regering bestemde handtekeningsacties doorgaan i.v.m. het verzoekschrift om materiële bijstandsmiddelen in het land toe te laten, om ze aan kinderen van politieke gevangenen beschikbaar te stellen.
- 3) Tevens willen wij tot het succes van de campagne voor amnestie in Uruguay bijdragen, zoals die door alle politieke partijen in Italië is begonnen en door het Internationaal Secretariaat van Juristen t.b.v. de amnestie in Uruguay, is overgenomen.

Daarom roepen wij alle organisaties op, die bij de verdediging van de Rechten van de Mens en van het Kind betrokken zijn, bovengenoemde, door de vrouwen van Uruguay aangevoerde campagnes, met hart en daad te ondersteunen.

HOOFDDESEL INLEIDE DE ECONOMISCHE TOEFIKING.STASCO VAN HET ECONOMISCH BELEID VAN DE DICTATOR.

volgens één van de initiatiefnemers van de staatsgreep is één van de na te streven doeleinden o.a. de "verwezenlijking van het nationale welzijn". De analyse van enkele cijfers verduidelijkt echter het "hoe" en voor "wie" het bedoelde welzijn bedoeld was.

I) HANDELSBALANS.

De regeringspolitiek blijkt niet in staat een oplossing te vinden noch voor de zich steeds verder uitbreidende crisis, noch voor de toegelijkerwijs steeds groter wordende rijksschuld. De handelsbalans is duidelijk ongunstig. Uitgeend van het jaar 1973, krijgt men, uitgedrukt in miljoenen dollars, het volgende beeld:

	1973	1974	1975	1976	1977	1978 (laatste 10 maanden)
invoer	282.8	486.7	486.7	557.1	720.6	571
uitvoer	371.5	382.3	382.1	516.4	607.5	534.3

II) BEVERDELING VAN INKOMENS.

Volgens een door de directie van de Statistiek en Volkstelling gehouden de eerste zes maanden van 1978 gehouden enquête in Montevideo, onder 385.000 gezinnen, ontvangt 4.900 meer dan 2.000.000 pesos; 34.600 tussen 1.000.000 en 2.000.000; en de rest? De rest leeft in uiterste nood, honger en led. (De dollar in die tijd kostte 5.500 pesos.)

III) LEVENSTANDAARD.

Uruguay heeft zich onderscheiden als een land waar de levensstandaard vergelijkbaar was met die van ontwikkelde kapitalistische landen zoals Spanje en Portugal. Het nationale inkomen in Latijns-Amerika (jaarlijks gemiddelde) bedroeg in 1968: 346 dollars per inwoner, terwijl dit in diezelfde tijd in Uruguay 640 bedroeg.

Ondanks de thans onttrekende vaste gegevens omtrent het nationale inkomen per inwoner, kan ons de prijs- en loonindex, over verscheidene jaren verspreid, een idee geven van de ontstane daling.

Prijsindexcijfers voor de huishoudconsumptie (jaarlijks gemiddelde, gebaseerd op 1968)

Jaar	Algemeen	Levensmiddelen	Kleding	Huisvesting	Varia
1968	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1975	1.948.6	1.810.0	1.970.6	2.311.3	2.063.8
1976	2.953.1	2.673.4	2.919.9	3.051.6	3.168.2
1977 (april)	4.170.1	3.954.3	4.007.3	4.090.9	4.446.8

Reële loonindex (jaarlijkse gemiddelde, gebaseerd op 1971)

1971	100%
1972	83%
1973	81%
1974	81%
1975	74%
1976	68%
1977	60%
1978	55%

1) Loonwielveld.

Loonpolitiek trefte de grote meerderheid van de bevolking. Het reële loor
 is alreeds verder uitgehold. Het nationale inkomen wordt tussen een
 indjevol grote financiers, ondernemers en grootgrondbezitters onderverdeeld.
 In groot deel hiervan wordt aan de handhaving van het staatsonderdrukkingss-
 apparaat besteed.

De waardedaling van de lonen is te wijten aan verscheidene mechanismen, t.w.t.

Inflatie.

Inflatie heeft tot een prijstijging van de meest onbetreftelijke levens-
 middelen bijgedragen, van 10.000 pesos in 1971 tot 568.400 pesos in 1978, ofwel
 56 keer zoveel, terwijl in dezelfde periode de lonen een stijging te zien
 gaven die als lachwekkend kan worden beschouwd.

De dollar konte in 1981: 1.51 Uruguayaanse pesos: want moet men 7.500 pesos
 tellen om één dollar te kunnen kopen.

2) Economische politiek.

De var. het Nationaal Budgettaire inkomen is afhankelijk van de consumptiegovern-
 slasting.

Slastingen op het vermogen, de rente en nalatenschappen, zijn afgeschaft.
 Meer dan 50% van het nationale budget wordt aan de onderdrukkingkosten besteed.
 Het draagt er dan bij om de staatsuitgaven af te lossen? De consorcia van
 oorsamerikaanse financiers en hun Zuid-Afrikaanse partners.

BEWAARTING.

Uruguay is een land dat geheel afhankelijk is geworden. De staatschuld bedraagt
 ver 1.900 miljoen dollars. Om te kunnen importeren, investeren en deze schuld
 af te lossen, moeten nieuwe leningen worden aangegaan, en op deze wijze blijft
 de staatschuld groeien. Wanneer men het inwonersaantal bekijkt, blijkt dat
 elke inwoner vanaf de cudeca tot aan de pasgeborene, een schuld van 700 dollars
 heeft en dit betekent de hoogste, in de hele wereld, per hoofd van de bevolking.
 De werkloosheidspercentage is: van 14% (1971) de vrouwen is dit 18,6% en bij de
 mannen 9,4%, hoewel ca 700.000 Uruguayaanse inwoners inmiddels zijn gemigreerd,
 maar zij terug, dan stijgt dit percentage tot 15%.

De minimum loon van een arbeider bedraagt 600.000 pesos per maand (600 dollars).

